

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 1. SIERPNIĄ 1797 R. WE WTOREK.

Z Wiednia 22 Lipca.

Cesarz JMŚc mianował Generała komenderującego w Węgrzech *Alwinzy* przez wzgląd 48 letnich ciągłych zasług Konsyliarzem tajnym, i w tym charakterze zwyyczajną przysięgę przed Monarchą złożył.

Z Londynu 21. Lipca.

Dziwną jest rzeczą, że artykuły pokoju, między Francją i Cesarzem, które ministerium nasze już od 2 tygodni otrzymało, do wiadomości publiczney ieszcze podane nie zostały, z czego wnosić należy, że dla Anglii nie bardzo pożyteczne być iż muszą.

W Sobotę przybyły tu pierwsze depesze od Lorda *Malmesbury*. Legacya nasza od *Calais* aż do *Lille* wszędzie była bardzo dobrze przyjmowana. W *Ardes*, *S. Omer* i *Cassel* z armat na iey przywitanie strzelano. W ostatnim miejscu oczekiwał na nią Adiutant Obywatela *Letourneur*. W *Lille* wielka liczba ludu na watach zgromadzona była. Wzdłuż ulicy narodowa zwanej (*Rue Nationale*) Obywatele stali pod bronią. Przypatrujący się wołali: „Niech żyją Ministrowie pokoju, oby ich chwalebne usiłowania, pomyślnym skutkiem uwieńczone zostały, — We czwartek Posłowie okazali sobie listy kredencyonalne, i zdawało się z obydwóch stron, iż skłonni byli ułatwić sobie negocyacyą pokoiu, poczym Obi *Letourneur* upraszał Lorda *Malmesbury*, ażeby traktowanie do dnia następującego odłożyć, dla dania czasu naszym Posłom do odpocznienia po podróży.

Zdaie się, że ministerium obawia się przy traktowaniu o pokoi, Posła Hiszpańskiego *del Campo*, który w czasie bytności w *Londynie* miał sposobność poznać dokładnie politykę naszego Gabinetu.

Jedna z gazet opozycyjnych czyni uwage, że Lord *Malmesbury* dla tego chętnie do *Lille* polecał, że z wataw tamecznych na swoje *sine qua non* zawsze zapatrywać się może. — Wczoray w Izbie niższej następujące osobliwsze zdarzenie przytrafiło się. Człowiek ieden zapewne pomieszanego umysłu, wszedłszy nagle do sali zawołał, iż żąda łaski mowcy dla przeczyszczenia Parlamentu, który się zaprzedał, a on przekupniow zna dokładnie. Między innemi rzeczami nie mającemi związku mowił także: Zagraniczne mocarstwa są skłonne do pokoiu, a temu członki Izby sprzeciwiają się; inaczej w iedney godzinie mógł by być zawarty. Niektore osoby z Parlamentu chciały tego człowieka kazać aresztować, lecz Generał *Tarleton* przekładając, że zapewne musi być pomieszanych zmysłów, otrzymał; że mu wolno odejść pozwolono, a Generał rzezonny odprowadził go nawet aż na ulicę. — Znany powszechnie *Edmund Burke* d. 8. t. m. w 68 roku życia w swojej wiosce *Beaconsfield* umarł — zostawił 4 tomy rękopism.

Ostatnie depesze od Hrabiego i Admirala *S. Vincent*, były pisane d. 16. Czerwca przy *Cadix*, gdzie flotta Hiszpańska o 30 liniowych okrętach od naszey z 22 składającej się jest blokowana.

Wkrotce tam zapewne do decydującej bitwy przyjdzie. Sam Krol Hiszpański do *Cadix* przybył i kupcom żalącym się na przerwanie handlu oświadczył, że Admiral jego ma rozkaz stoczenia bitwy z flotą nieprzyjacielską. Jakoż kilkakrotnie już eskadra Hiszpańska chciała wyjść pod żagle, lecz wiatry zawsze iey były przeciwnie. — Między maytkami naszymi przy *Cadix* największa karność jest utrzymywana. Kupcy w Portach Hiszpańskich, a szczególniej w wzmiankowanym wyżej dla pożytkowania z kapitałów nie mogących być do handlu użytymi podpisali pożyczkę dla Krola, a za to otrzymali pozwolenie handlowania z Ameryką.

Gdy Xiąże *Waldeck* wodz pierwszy wojska Portugalskiego do *Lizbony* przybył, zaraz nasz Generał *Stuart* z tamtąd do Anglii odjechał. — Flotta Kupiecka zachodnio-Indyjska z 200 żaglow składająca się bez straty żadnego okrętu szczęśliwie do portów naszych zawinęła. Konwoy iey składał się z 3 woennych okrętów, między ktoremi znajdował się zabrany dawniej Hiszpanom przy *S. Trinidad*, *S. Isidor* o 74 działach.

Trzech buntowników *Lee*, *Coffy* i *Branhan* rodem z Irlandyi od sądu wojennego na śmierć skazani zostali, za przedsięwzięcie przeciągnięcia na swoją stronę garnizonu w *Stonehous* i przyprowadzenia do skutku zbroyną ręką pewnych zamysłów. — Każdy z nich przy *Plymouth* ukłęknał na swojej trumnie, za pierwszym wystrzałem z ostatni zaraz upadli, *Lee* został kłęczący gdyż go żadna kula z 16 wystrzelonych karabinów nie trafiła. Wkrotce jednak potym jeden z żołnierzy morskich w samą go głowę ugodził.

Na Insurgentów wojennego okrętu *Phoenix* już dekret jest wydany. *Browne* powieszony będzie, inni więzieniem lub

chłostą ukarani zostaną. — Z liniowego okrętu *Saturn* wszystkie proch dla bezpieczeństwa uprzątniono. — Nowi delegowani okrętu *Sandwich* zapewne po ukończonych inkwizycjach stryczka nie ujdą. Wyrok śmierci na 8 maytkow z okrętu *Leopard* przez Admiralicją podpisany został. — Indagacye na innych okrętach ciągle trwają.

Uzbroiony transportowy statek *Dover* odebrał Francuzom zabrany przez nich bogaty Portugalski okręt szacowany 100 tysięcy funtów. — Okręt nasz *Raven* wziął Hiszpański statek wartości 300,000 funtów. Bogata Hiszpanow flotta z wysp *Manilskich* płynąca w tych czasach jest spodziewana, Hrabia *S. Vincent* wysłał przeciw niej kilka woennych okrętów.

Dwa pocztowe statki Xiąże *Wallii* i *Diana* dostały rozkaz popłynąć z *Jarmouth* do *Dover*, dla przewożenia ciągłego depeszow w czasie negocyacji w *Lille* trwającej. — *P. Beckford* najmajątniejszy w Anglii po Xiążęciu *Bedford* otrzymał od rządu Francuzkiego szczegulne pozwolenie, że w różnych stronach Francyi będące jego pod pieczęcią rzeczy przesłane mu bydź mogą. — Nowe taxy od Ministra na wino nałożone, handel jego bardzo zmniejszyły. Słychać, że rząd Portugalski ma przeciw temu przełożenie uczynić. — Dzisieysza dworska gazeta donosi, że fregaty nasze *Lively* i *Minerva* d. 29 Maia zabrały korwetę Francuzką *la Mutine* o 14 armatach, przeznaczoną z ważnemi depeszami do *Isle de France*. — Zdobyliśmy także Hiszpańskiego kapra *El Principe de Paz* o 20 działach, i Pakietboot z *Corunna* do *Havannack* przeznaczony.

Flotta Lorda *Bridport* na ktorej zupełna spokojność panuje, wkrotce znowu z *Torbay* wyjdzie pod żagle. — Ses-

sye Parlamentu d. 20 lub 25 ukończą się. W osadach wschodnio-Indyjskich dawniej do Hollendrow należących, Anglicy wielką liczbę okrętów korzeniami naładowali dla przesłania ich do Europy, handel ten prawie zupełnie w naszej jest tylko mocy. — Blisko 3000 zegarmistrzów podało petycją przeciw nowemu podatkowi na zegarki. — Kupcy nasi robią już urządzenia w celu przesłania do Francji znacznej ilości towarów iak tylko preliminaria pokoju w *Lille* podpisane będą. — W przeszłym tygodniu wielką liczbę żywności posłano do *Przylądka Dobrych Nadziei*. Okręt ieden o 800 beczkach samemi tylko węglami i mąką był naładowany. Kupno węgla kosztowało 1000 funtów, a gdy do miejsca wzmiankowanego sprowadzone zostaną, wydatki na nie 6000 funtów (240,000 zł: Pol:) wynosić będą. — Lubo tam zboża jest podostatkiem, nie masz jednak dosyć młynów, dla dostarczania wojsku i innym osobom potrzebnej mąki.

Czynności Parlamentu.

We czwartek to jest d. 6. następujące pismo krolewskie czytane było w obydwóch Izbach Parlamentu.

Jerzy Krol &c. Gdy stan publicznych interessow dozwoili wkrótce Krolowi JMci ukończyć terażniejsze posiedzenia Parlamentu, przeto Krol JMśc zaleca swoim wiernym Izbom mieć staranność o nadzwyczajne wydatki mogące być potrzebne w dalszym ciągu roku, a szczególniej gdyby wypadło naszą wierną aliantkę Krolową Portugalii wesprzeć pieniędzmi, aby mogła być w stanie odparcia ataków, któreby wspólni nieprzyjaciele czynić zamysłali.

Obydwie Izby uchwałyły potem zwyczajny adres podziękowania.

Nazajutrz, to jest: d. 7. P. Pitt otwo-

rzył w Izbie niższej czwarty już w tym roku *Budget*, czyli obrachunek skarbowy. Zadał wolności pożyczenia 500,000 funtów (20,000,000 zł: Pol:) gdyby ich w czasie nie zasiadania Parlamentu potrzebował. Rzeczą jest dosyć zwyczajną (mowił) pozwolić Krolowi pewnej summy przy ukończeniu się Parlamentu dla mogących wyniknąć wydatkow extraordinarynych. Z tych pieniędzy przeznaczył 200,000 funt: (8,000,000 zł: Pol:) dla Krolowej Portugalii, gdyż ten kraj którego porty są dla nas tak pożyteczne i wspierać potrzeba, iakieżkolwiek obrot negocyacye wezmą. Procz tego pewne wydatki dla armii Xięcia *Kondeusza* zaspokoić wypada, chciałby także ieden korpus w Indyach zachodnich rozpuścić, co bez nagrody uskutecznione bydz nie może. Wszystkie te potrzeby rozumiał, że summa 500,000 funtów będzie mógł opędzić. Na co powszechna była w Parlamencie zgoda, bo gdy partya oppozycyina zaprzestała w Izbie niższej sprzeciwiać się Ministrowi, nie ma już zadnych więcej trudności iak projekta swoje wciągać w protokół parlamentu.

Potym P. Pitt podał projekt do nowo nałożyć się mających podatkow. Taxę na żeglugę wewnętrzną szacował dawniej do 90,000 funtów na rok, lecz gdy iey wybierania dla wielu zdarzających się trudności zaniechać musiał, jest więc przymuszony nową na iey miejsce Parlamentowi do przyięcia podać. Pierwsza jest podwyższenie opłaty od służących płci męskiej, gdzie jest 2ch trzymany od każdego w przyszłości 10 schillingow (20 zł: Pol:) więcej iak przedtem, a zatym 1. funt i 15 schillingow płacić będzie potrzeba, gdzie jest 3. lub 4. tam 15 schillingow więcej, gdzie 5. aż do 8. służących 1. funt więcej. Gdzie zaś ich liczba

więcey 8. wynosi, podatek zwyczajny 20 procentem podwyższony zostanie. — Z tego podatku spodziewa się Minister na rok 34,000 funtów, chwalił go zaś szczególniej z tego względu, że tylko majątniejsze osoby dotyka. Od każdego konia jedynie dla zabawy trzymanego rzucił minister pięć schillingami opłatę pomnożyć, co ma przynieść skarbowi na rok 24,000 funtów, reszta potrzebnej summy spodziewał się zebrać z pomnożenia dawniej nałożonych tax 20 procentem. Wszystkie te projekta bez najmniejszego sprzeciwiania się, w prawo zamienione zostały. — Generalny adwokat podał projekt dla zapobieżenia, ażeby przysięgi w przeciwnym prawu sposobie wykonywane nie były, do czego przysięgi od maytkow na zbantowanych dawniej okrętach czynione były powodem. P. Pitt bill takowy popierał.

Z Paryża 13. Lipca.

Na sessjach Rady 500 d. 9. i 11. t. m. wzięto znowu w deliberacyą projektu względem policyi obrządkow religii.

Porte dowodził potrzebe żądania od Xięży deklaracyi posłuszeństwa prawom Rzplitey i przeciwny był projektom Deputacyi.

Lemerer oświadczył, iż rzecz o którą idzie, to jest wolność obrządkow religii i iey sług najwyższej jest wagi, bo jest zasadą porządku w społecznosci. Konstytucya zapewnia wolność wszystkich obrządkow, lecz gdyby między systematami religii, było takowe, któreby wszystkich ludzi uważało jako braci, kładło hamulec na zbrodnią, gorycz nieszczęścia osładzało, serca wszystkich do cnoty sposobilo, imaginacyi roskosz sprawiało, wielkie geniusze Newtonow, Deskartow &c. podbiiało, posłuszeństwo prawom nakazywało, gdyby mowię, po-

dobna religia znajdowała się, powinnością byłoby ciała prawodawczego w prowadzić ją, gdyby była nie znaną. — Lecz nie jesteśmy w tej potrzebie. Religia Chrześcijańska, jest religią jeżeli nie wszystkich, to przynajmniej większości obywatelów Francuzkich. Jakimże więc prawem, chcecie gwałcić samowładność ludu i policyną ustawą krępować umysły? Wspomniał potym Lemerer prawo Mojżesza, Alkoran Mahometa, Protestantyzm &c. i popierał projekta deputacyi.

Boulle przełożywszy konieczną potrzebę wymagania od Xięży deklaracyi uważał projekt deputacyi, jako zmierzający do wskrzeszenia nayniebezpieczniejszej korporacyi, to jest Duchowieństwa. Fakcyja ta (rzekł) jest czynnym bardzo narzędziem fakcyi arystokratycznej a obydwie razem przez wspólny interes, do przywrócenia dawnego porządku rzeczy przykładają się. Deputacyja powiada, że nie można żądać od Xięży deklaracyi, do ktorey inni obywatele nie są obowiązani. Jak to! kiedy obywatele przyieli konfitycya w zgromadzeniach pierwiastkowych, kiedy Rzplitey wierność poprzysięgli, chcieliby z pod obowiązku tego wyłamać Xięży. Papież sam czyliż nie uznał Rzplitey? kilku więc tylko jeszcze upartych Kapucynow chciałoby iey nie uznawać. Słuchajcie Pretendenta a powie wam: władza moja pochodzi od Boga i oręza mego. Chciejcie posłuchać Xięży, a toż samo wam powiedzą. — W końcu podał projekt, iż żaden obywatel nie będzie mógł być obrany sługą obrządku iakiego, jeżeli następującej nie uczyni deklaracyi, Wyznaię, że samowładność do ogufu obywatelów należy, będę posłuszny konfitycyl roku 3. i przyrzekam, iż zalecać będę obywatelom, jako obowiązek reli-

gii, posłuszeństwo prawom Rzpltey,, Mo-
wa powyższa sprawiła wielkie wrażenie i
kazano ją drukować.

Boissy d'Anglas Przyszedł czas, w
którym okoliczność największej wagi,
może być roztrząsana bez boiaźni i nie-
bezpieczeństwa. Niedawno wolno było
deptać prawa Boskie i ludzkie. Do was
należy przywrócić im dawną szanowność.
Wiara jest świętą własnością tego, który
się jej poświęcił. On sobie sam stano-
wi rodzaj czci i hołdu jakie stworcy swe-
mu chce oddawać. Wiara jego powinna
być dziełem, przekonania wewnętrznego,
ale nie gwałtu. Lecz powie kto — nie-
bezpieczno jest zostawić religią samey so-
bie. — Odpowiadam: Czyliż mamy wzno-
wić kłótnie sekt i prześladowania, żada-
jąc od Xięży nowej przysięgi. Wyma-
gac jej, jest to tworzyć korporacją czy-
li klasę różniącą się od innych obywa-
telow i stanowić stan w stanie. W dal-
szym ciągu mówca zastanowił się nad
artykułem projektu względem dzwonow
i zgadzał się na to, że dzwonienie prze-
ciwi się konstytucyi zakazującej wszel-
kich zewnętrznych znakow religii. (Mo-
wa jego ma być drukowana.)

Eschasseriaux. Uważam to jako bar-
dzo wielkie nieszczęście, że ciało praw-
dawcze znowu się religią zatrudnia. Jest
to najzdradliwsze sidło zastawione przez
najokrutniejszych nieprzyjaciół Rzpltey.
Zastanowiwszy się nad rozmaitemi proje-
ktu artykułami temi zakończył słowy:
Jak to! czyliż w tedy kiedy upornie ska-
zić duch publiczny starała się, chcianoby
duchowieństwu dawny wpływ jego przy-
wrócić. Kiedyśmy fanatyzm pokonali,
kiedy zapalić energią opinii publiczney
i kierować ją ku zbawiennym zamiarom
należy, w tedy z tej to mównicy słysze-
my błędy mogące wznowić przesady reli-

gii. Dopokiż to zakupione i wyżebrane
petycye, w własnym naszym ręku łamać
będą najmocniejsze sprężyny prawodaw-
stwa. Dziś żadają od was Xięży i dzwo-
now, jutro żadać będą mnichow a może
i dawnego rządu. — Wnoszę aby prawo
7 *Vendemiaire* było utrzymane, zgadza-
jąc się na modyfikacją kar przepisanych
na wykraczających. Mowa ta będzie dru-
kowana a deliberacją na dni następujące
odłożono.

Na sessyi Rady 500 d. 10 t. m. oko-
liczność tyczącą się zgromadzeń ludu
zwanym klubami wzięto w rozważę.

Duplantier imieniem wyznaczoney
do uczynienia względem tego rapportu
tak mowi: „Jestże chceć utrzymania kon-
stytucyi, szczęścia ludu, pokoju wewnątrz
i zewnątrz, patrząc przez szpary na zdro-
żności, które apostołowie anarchii wzno-
wiłoby chcieli. W początku rewolucyi po-
trzeba ożywienia ducha publicznego zgro-
madziła obywatelow. Celem ich było
wspierać ciało prawodawcze w dziele re-
generacyi, lecz zgromadzenia te stały się
w krotce siedliskiem dumy. Zgromadze-
nia ludu były źródłem wielu rzeczy do-
brych, ale ileż to złego, do którego tak
czynnie przykładali się, sprawiło, że to
co było chwalebnym musiano zapomnieć.
Chciały z władzą wykonawczą rywalizo-
wać i wpływ ich szkodliwy w ciełe nawet
prawodawczym dał się widzieć. Piekiel-
ne te geniusze teraz jeszcze wstrzymać
chcą bieg prac waszych i sieją wątpli-
wość o przywiązaniu waszym do konsty-
tucyi. Stronnicy nauk *Marata* zatrwoże-
ni processem *Baboufa*, zostawili nas w
spokoyności przez kilka miesięcy. Dziś
zbierają znowu hordy złoczyńcow. W
liczbie ich znajdują się owi ultra-rewolu-
cyoniści, ktorzy przyspieszając rewolucyą,
zgubić ją chcieli; owe niebezpieczne du-

chy łączące się bez wstępu z straszidłami dla grania roli iakowej, owe *Aristidesy* i *Brutusy*, którzy nigdy zarumienić się nie mogli chyba w krwi ludzi cnotliwych. *Rewbel* powiedział w *Meu Brumaire* r. 3. Gdzież tyrania mocy nabrała? Między Jakobinami. Gdzie swych siepaczów znalazła? U Jakobinów, Kto pokrył Francją żałobą, kto zaniósł rozpacz na łono tyłu familii. Jakobini. Jeżeli więc teraz męztwa nie okażecie nie będziecie mieli wolności, ani Rzpltey. Tak mówił *Rewbel* a ja przydam: „Konstytucya zginęła, jeżeli zgromadzeń ludu nie zniszczycie, O to jest projekt Deputacyi, (1) Zgromadzenia partykularne zatrudniające się obiektami polityki, rządu, prawodawstwa &c. mogą się zbierać pod następującemi warunkami. (2) Obywatel przez rok jeden w miejscu tym zamieszkały może być do nich przypuszczony. (3) W miejscach mających ludności 5000 dusz, zgromadzenia te z 10ciu obywatelów najwięcej mogą się składać. W miejscach od 5000 do 20,000 dusz z 20tu. W miejscach od 20,000 do 50,000 dusz z 30 &c. Na koniec, w czterech wielkich miastach, to jest: w *Paryżu*, *Lugdunie*, *Marsylii* i *Bordeaux* z 40tu. (4) Zgromadzenia te będą pod dozorem policyi. Dwa razy tylko w miesiąc zbierać się mają i z zachodem słońca kończyć się powinny. 5. 6. 7. Tyczą się dozoru policyi i napisu na domach, gdzie odprawiać się będą. Dyrektoryat i administracye mają mieć prawo zabronienia ich, gdyby spokojność publiczna była zagrożona.

Wielu członków żąda, aby mowa i projekt były drukowane.

Coupé wnosi, aby materya ta usunięta została.

Vaublanc oświadcza, że niektóre artykuły projektu mogą być odmienione,

ale dla zastanowienia się nad nimi żąda ich wydrukowania.

Berenger gani deputacyą za podanie podobnego projektu. Żąda, aby był uchylony.

Wielu woła, aby przystąpić do głosowania.

Bailleul: „Proszę o głos. „

Dumolarđ. Powinniście zwrócić uwagę na anarchistów, na straszydła, które w iaskiniach...

Villetarđ. Znajdują się w *Clichy*!

Dumolarđ. Zagrożaiają spokojności publiczney. Przez pretkcie lekarstwo wstrzymać złe należy. Reorganizacya gwardyi narodowej trwożą ich nabawia.

Bailleul. Mowią tu o straszidłach. Wszak niemi są ci, którzy ciągle nieprzyiaciom rewolucyi sprzyjali, którzyby Xięży wygnanych nazad do kraju przywołać chcieli... Niech mi ich nazwą? Wielu odzywa się: „Jakobini. „

Nie, nie, wołają drudzy „Są to *Clichianie*. — Wielki powstał hałas i zamieszanie w końcu na wydrukowanie projektu zezwolono.

Kapry nasze w tych czasach znaczneabrały zdobycze, a mianowicie kapry zwane *Prodige* i *la Reprise*. (O bitwie pierwszego z 9ciu uzbroionemi statkami Angielskimi, w przeszley gazecie namieniliśmy.) Minister marynarki napisał do kommandanta wspomnianego kapra *Ob. Vandezande*. „W bitwie, którą obywatelu stoczyłeś, ani liczba ani siła nieprzyiaciom zatwożyć męztwa twego nie mogła. Zwycięstwo uwienczyło go, ia zaś miłey dopęłniam powinności, gdy ci o ukontentowaniu z tą Dyrektoryatu wyk: donoszę. „ Do kommandanta kapra *la Reprise* *Ob. Laxague* Minister list przesłał następujący: „Szanowny starcze, dowiedłeś mając lat blisko 80, że prawdziwe

mężtwo nigdy nie starzeie. Dyrektoryat wyk: ktoremu skwapliwie opis szczegółów odważnych twych czynów podałem, zalecił ci oświadczyć swe podziwienie. „

Ambassador Turecki *Esseið-Aly* codziennie tu jest spodziewany. — D. 1 t. m. stanął w *Lugdunie*, odwiedził tameczną bibliotekę, szkołę centralną &c. Professor *Mollet* czynił w przytomności jego różne fizyczne doświadczenia, a mianowicie z machiną elektryczną, lecz Ambassador nie chciał się dać elektryzować. Gdy mu podobieństwo elektryczności z błyskawicą chciano dowodzić, dziwił się nad błędem Europejczyków, którzy dmuchnieniu Anioła błyskawicy, a poruszeniu skrzydeł jego łoskotu grzmotów przypisywać nie chcieli. Po południu liczna kompania na którą wiele dam było zaproszonych, zgromadziła się u niego. Damy Francuzkie bardzo mu się podobały i nazwał je piękniemi. Nazajutrz był na paradzie, a potem przywspaniał przy biesiadzie, na której zdrowie zwyciężskiej armii *Ottomańskiej* spiano. Ambassador zaś pił zdrowie pięknych kobiet Francuzkich. Odwiedził na koniec fabryki i w dalszą drogę do *Paryża* udał się. *Lugdun* przez kilka wieczorów był oświecony.

Lord *Malmesbury* miał przywieść z sobą do *Lille* wielkie summy pieniędzy. — O negocyacyach pokoju, o wyprawie floty *Bresteńskiej* i floty *Hollenderskiej* żadnych nie mamy wiadomości. Dzienniki urzędowe milczą jeszcze o tym. Bywszy Poseł *Genueński* *Spinola* odebrał rozkaz do wyjazdu i w podróż do *Londonu* puścił się. — Emigrant *Hrabia d'Entragues* pod mocną eskortą ma być przeprowadzony z *Mediolanu* do *Paryża*. — Słychać, że *la Fayette* i więźniowie Francuzcy, razem z nim w *Olemuńcu* zostający, wypuszczeni zostali na wolność. Gen: *Clarke*

i *Margr: de Gallo* mieli o tym donieść Dyrektoryatowi. Wiadomość ta jednak potrzebuje jeszcze potwierdzenia. — Mowią, iż w *Rzymie* magazyn prochu na umyślnie na powietrze wysadzono. Dyrektoryat wyk: zalecił kommissarzom skarbu, aby mu w dzień każdej *Dekady* obrachunek aktualnego stanu skarbu był podawany. Dyrektoryat bowiem chce, aby assygnacye jego i Ministrów stosując się do funduszów w skarbie będących, natychmiast były płacone. — Okręt *Angielski* na którym *Kosciuszko* płynął do *Ameryki*, zabrany został od *Kapra Francuzkiego* i zaprowadzony do *Nantes*.

Od granic Włoskich do Lipca.

Zamiar wkroczenia wojsk Francuzkich d. t. m. do *Lukki* jest ułatwienie odmiany dawnego rządu, stosownie do prawideł demokracji.

Papież dla słabości zdrowia nie mógł Mszy *S.* odprawiać w dzień *S. Piotra* i *Pawła*. Kardynał *Albani* miejsce jego zastąpił. Jednakże *Oyciec S.* w pokoju swym przyjął zwykłą proteścacyą, z powodu nie oddania zwyczajnego hołdu przez dwór *Neapolitański*, który jednak tą razą nawet, zwykłe podarunki przesłał. — Dla poratowania zdrowia Papież przeniósł się do tej części *Watykanu*, w której dawniej *Hrabina Mathilda* mieszkała. — Dla polepszenia interessów skarbowych, oszczędność wprowadzić w wydatkach stolicy apostołskiej starał się.

D. 4. *Lipca* *Krol Obeyga Sycylii* z familią był w *Neapolu* spodziewany. — Pomieniony *Monarcha* wyznaczył *Peñno-mocnym* Ministrem do dworu *Rzymskiego* *P. Fignatelli*.

Wiemy teraz dokładnie, że *Francuzi* znaleźli w arsenale *Weneckim* 17 liniowych okrętów w gotowości od 60 do 80 armat, które teraz uzbraiają dla prze-

prowadzenia do *Tulonu*. Fregaty i mniejsze statki w znacznej liczbie osadzone już matkami Francuzkami zostały i wysłane na morze. — Na rozkaz Gen: *Buonaparte* 5. jeszcze nowych zupełnie liniowych okrętów budować tam mają.

Fortyfikacje w *Palmanouva* prawie ze wszystkim są już ukończone. W całej tamtej okolicy Francuzi zakładają magazyny i zboże w rekwizycją biorą. *Buonaparte* wraz z Gen: *Berthier* w *Udine* są spodziewani, pomieszkanie dla nich dawno już jest urządzone, i znaczny korpus Francuzów w tamtej okolicy stoi. — Wodź ten któremu przypisywano, że podniecał zamieszania we Włoszech widzimy teraz jak przeciwnie stara się o utrzymanie spokojności publicznej, kazał albowiem zamknąć klub w *Bononii* i towarzystwa publicznego oświecenia w *Padwie* i *Bergamo*. Rozkaz ten był bardzo potrzebny. W *Bononii* tak już były osobliwsze projekta członków rewolucyjnych, że ubior nawet współ obywatelom przepisywać chcieli, i każdego któryby n.p. włosów ostrzydził sobie nie dał, zagrażali iż za arystokrate uważać będą. Towarzystwo w *Bergamo* doniosło municypalności, że wiele zasiadających w niej osob zaufanie powszechnie utraciło, i z swych urzędów zrzuceni być mają. Dopomniło się ślepego posłuszeństwa, wzbraniając się nawet podać wyszczególnienia zarządzeń przeciw tym osobom. — *Buonaparte* w piśmie do komendanta *Bononii* zakazując klubów i innych towarzystw wyraził: „Potrzeba być posłusznym prawom, i w żadnym sposobie spokojności obywatelom nie mieszać.”

W *Genui* roztropność rządu tymczasowego wszelkim wykroczeniom zapobiega. — Niektorzy czynili mu zarzuty, że się nie pobratał z innymi wolnymi Włoch krajami, lecz zdaie się, że to nie wchodzi

w widoki Francuzów jako uspokojenie targow z *S. Remo* okazuje. To albowiem miasto jedyne było w kraju *Genueńskim*, które nie chcąc się z stolicą połączyć, niepodległy kraj formować chciało. Wysłani deputowani do *Buonaparte* dla otrzymania jego pozwolenia, takową odpowiedź odebrali: „Narod *Genueński* jest przyjacielem Francuzkiego, jeżeli się do niego przyłączycie dla składania z nim jedney Rzplitey, wolności jego będziecie uczestnikami.” Mieszkańcy w *S. Remo* stosowali się do tej rady.

W stanie kościelnym wiele osob za granice pieniądze swe wyprowadza, co nawet siostrzeniec Papieża Xiążę *Braschi* uczynił, kupiwszy w *Neapolitańskim* Xięstwo *Frankavilla*, i znaczne wywoziwszy prócz tego summy.

Zdaie się, że los *Wenecyi* wkrótce zdecydowany będzie. — Słychać, że bywszy Hrabia *Medyolański* i *Szambelan* w służbie Cesarza *Caprara* miał odprawić pojedynk w głównej kwaterze Gen: *Buonaparte*, z Pełnomocnikiem *Austryackim* *G. Meerfeld* i raniony w nim został.

Z Ratyzbony 12 Lipca.

Cesarz kazał oświadczyć *Rzeszy Niemieckiej*, że traktował częścią bezpośrednio przez swoich Pełnomocników do zawierania pokoju tak z Gen: *Buonaparte* jako i *Dyrektoryatem*, częścią przez *Arce Xięcia Karola* z *Generalicją Francuzką* o wstrzymanie nieprzyjacielskiego postępowania to jest: wybierania kontrybucyi &c. i od Gen: *Moreau* zospokoiające zapewnienia odebrał. — *Deliberacye* względem interesu pokoju jutro się zacząć mają. Cesarz nie przyjął Pełnomocnictwa *Rzeszy Niemieckiej* do jego zawierania, i formalnie żądał mianowania w tym interesie deputacyi oddzielnej.

GAZETY WARSZAWSKIEJ

Z WARSZAWY DNIA 1. SIERPNIA R. 1797. WE WTOREK.

Z Wiednia 21 Lipca.

Posel CesarSKI przy dworze Pruskim otrzymawszy pozwolenie od swego dworu przyjechał do naszej stolicy. — Wojsko Francuzkie do Lukki posłane 5000 ludzi wynosi. — W zeszłym tygodniu wiele znowu wojska ku granicom posłano, tudzież znaczny park ciężkiej artylleryi.

Po wydaney odezwie od Gen: Buonaparte zachęcaiącey wyspy Weneckie do wolności, słycać, że w państwach pogranicznych Tureckich, w Albanii, Macedonii i niektórych innych miejscach poruszenia rewolucyjne spoprzęgać się daia.

Kommandę najwyższą w Dalmacyi Cesarz powierzył Gen: artyli Mitrowskiemu. W kancelaryi stanu pracnią teraz nad wyprowadzeniem praw naszego Monarchy do Dalmacyi Weneckiej zaczynając od Gausa, bywszego Krola Węgierskiego, który razem kraj pomieniony posiadał.

Z Londynu 14 Lipca.

Kuryer Krolowski P. East we śróde z depeszami od Lorda Malmesbury przy był: wypłynąwszy z Calais na okręcie Duńskim, w 29 godzinach żeglugę swoją ukończył. Rząd tutejszy głębokie milczenie względem treści depeszow zachowuje, a wczoraj wieczorem kuryera z odpowiedzią wysłał.

Wczoraj przypłynął Francuzki okręt do Dover pod banderą neutralną przywoził

depesze od Dyrektoryatu wyk: z Paryża, te zaraz kuryerem z Dover do Londynu przesłane. zostały.

Z Lille mamy następującą wiadomość. Po zamienieniu listow kredencyonalnych między Pałnomocnikami stron obydwóch, Lord Malmesbury podał nazajutrz projekt do pokoju kommissarzom Francuzkim, który oni zaraz do Dyrektoryatu przesłali. Odpowiedź jego ieszcze do Lille nie przybyła, gdy P. East z tamtąd odjeżdżał. — Kommissarze Francuzcy podali także z swojej strony projekt do pokoju, i ten natychmiast od Lorda Malmesbury do Londynu posłany został. Potym odprawiono kilka długich konferencyi, na których Francuzi okazali chęć ukończenia iak najprędzey negocyacyi. Kondyoya sine qua non od Republikanow podana, iest oddanie wszystkich osad zabranych im przez Anglikow, iako też wroczenie wszystkich okrętow w ciągu tej wojny zdobytych i nadgrodenie za spalone. Zdobycze zaś na Aliantach Francuzkich zrobione mają być przedmiotem dalszej negocyacyi. Po odbraniu depeszy zaraz rada stanu zgromadziła się u Lorda Grenville, a zeszłej nocy kuryera z odpowiedzią do Lorda Malmesbury wysłano. Gdyby o pokoju sądzić można z kommissow handlowych od Francuzow w Anglii już poczynionych, szczególniey co się tycze materyi wełnianych i sukna, nieby

nad pokoy pewniejszego nie było. Osobliwie też zapisy Kazimiru tak są wielkie, że wszystkie magazyny w kraju nie wystarczą, a wiele ich już jest zapłaconych wexłami na miejsca zagraniczne.

Buntownicy okrętów wojennych *Leopard, Sullivan, Lawson, Welche, Fearon, Ross, Thave* i *Sterling*, skazani na śmierć od kommissyi wojenny w poniedziałek natchże okrętach przy *Nore* powieszeni zostali, a tylko z nich otrzymało pardon. Następujący także 5 delegowani okrętu *Grampus*; *Sinart, Tayler, Preston, Crossdill* i *Hardy* są za winnych osądzeni śmiercią ukarani będą. Są to powiększey części młodzi ludzie mający od lat 20 do 30. — Indagacye buntowników z okrętu *Sandwich* ciągle trwają. *Hockless* był najszczytniejszym po *Parkerze*. On pośpieszył w łodzi dla przeszkodzenia zdjęciu znakow miarkości dnamorskiego, — lecz już za późno przybył.

Ob. *Vestris* sławny tancerz Francuzki otrzymał pozwolenie od Dyrektoryatu poiechania do *Londonu*.

Powiększenie podatku na gazety d. 6 t. m. rozpoczęło się. Dawniej przesyłano pocztą 24,700 sztuk, teraz tylko 16,800, a zatem blisko trzecia część ubywa.

W Porcie Francuzkim *Havre* znajduje się teraz 22 Amerykańskich skonfiskowanych okrętów. — Generał Major *Cuyler* popłynął w zeszłym tygodniu na fregacie *Concorde* dla objęcia najwyższej komendy nad wojskiem w Indiach zachodnich stojącym.

Flotta, z którą Admirał *S. Vincent* port *Cadix* blokuje; składa się z 21 liniowych okrętów, między temi jest *Ville de Paris* o 110 armatach, 2 o 100 działach, 3 o 98, 2 o 90, 12 o 74, 1 o 64 tudzież 19 fregat i mniejszych statkow,

Pod Hrabią *S. Vincent*. Kommenderują, Vice Admirał *Thompson* i Kontr-Admirałowie *Parker* i *Nelson*. — Na końcu tego miesiąca familja Krolewska do *Weimouth* uda się. — Zmarłemu *Burke* w *Westminster* ma być monument wystawiony.

Znany Tomasz *Muir* posłany wyrokiem sądu do *Botanybay*, znajduje się teraz w *Cadix*, a z tamąd ma się do *Paryża* udać. W bitwie fregaty Hiszpańskiej, na ktorey do *Cadix* przybył, z Anglikami, okół jedno utracił. — Posel Genueński Margrabia *Spinola* i bywszy Szwedzki Posel w *Lizbonie* *Oxenstierna*, z Francyi do Anglii przybyli.

W *Botanybay* będący delikwenci buntownicze, zamysły okazują. — Szacunek ładunku przybyłej floty kupieckiej z Induw zachodnich od 8 do 10 milionów funtow wynosi. — Okręt *Queen*, na którym 11 beczek zapieniędzmi z *Harwich* znajdowało się, był w drodze od kapra Francuzkiego ścigany, lecz przed nim szczęśliwie umknął.

Wielu mniema, że Francuzka eskadra z *Tulonu* o 6 liniowych okrętach, oprócz fregat nie do *Wenecyi* popłynęła, lecz raczey jest przeznaczona do *Cadix* dla wzięcia w dwa ognie floty Admirała *S. Vincent* i ułatwienia Hiszpanom wyjście pod żagle.

Następca Posła Tureckiego w ciągu tygodni w Anglii jest spodziewany. — Gdy pewną już jest rzeczą, że *P. Pitt* Parlament Irlandzki rozpuści, wszyscy się dziwią, że dotychczas nikt się na kandydata z miasta *Dublina* nie ofiaruje. — Znaniomy malarz *Northcote* odmalował bardzo piękny obraz, wystawiający *P. Lafayette* z swoją familją w więzieniu.

(Czynności Parlamentu w przyszłej gazedzie umieścimy.)

Z *Hagi* 18 *Lipca*.
 W konwencyi narodowej Prezydent iey donosił urzędownie, że preliminaria pokoju między Rzpltą Francuzką i Cesarzem ratyfikowane zostały i te ratyfikacye są już zamienione. Wiadomość ta wielkie ukontentowanie wzgromadzeniu sprawiła.

Zeszłej Soboty odebraliśmy wiadomość, że wojska do wylądowania na flocie znajdujące się odebrały rozkaz opuścić okręty, i że wyprawa przedsięwzięta już nie będzie. Onegdaj jednak otrzymaliśmy dokładne o wszystkim doniesienie. W samej istocie niektóre wojska wysiadły z okrętów, gdyż się wszystkie pomieścić nie mogły, gdy jednak z każdej kompanii 4 ludzi do garnizonów odesłano, reszta została na eskadrze będącej teraz w pogotowiu wyjść każdego momentu pod żagle. Między wojskiem na flocie wiele bardzo strzelców znajduje się. — Wyprawa ta będzie wspólnie dziać z mającą być przedsięwziętą tak z *Brestu* iako i *Dunkieki*; wszystkie przeto pogłoski o iey osobnym przeznaczeniu żadney zasady nie miały. Angielska flotta w odległości półtory godziny żeglugi od *Texel* krąży. Jak tylko wiatr wschodni mieć będziemy zaraz nasza eskadra z 17 liniowych okrętów i 20 fregat oprócz transportowych statków składająca się na morze wypłynie. Francuzki Minister *Noel* wraz z swoją małżonką pojechał przed kilku dniami dla iey oglądania. Toż samo i Szwedzki Poseł *Herabia Loewenhelm* uczynił. Piękny jest w istocie widok tak liczney flotty z więcey iak 100 transportowymi okrętami w rozległości kilku mil, żeglugi na kotwicach stojącej. Między żołnierzami i maytkami największa zgoda panuje tudzież między officerami tak

siły zbroyney lądowej iako i morskiej.

Termin przywołania wierzycieli Sztatdera do d. 1. Października przedłużony został.

Dowiadujemy się, że będąca w *Cadix* flotta Hiszpańska dostała rozkaz wyjść pod żagle choćby z największym niebezpieczeństwem dla złączenia się z naszą i Francuzką w celu przedsięwzięcia wspólnie wyprawy.

Zagrożenie exekucją dla odebrania reszty podatków zaległych pomyślny skutek sprawia. Prowincye *Oweryssel* i *Greoningen* doniosły już konwencyi narodowej, że potrzebne środki dla uniknienia tego przedsięwzięły.

Z *Amszterdamu* 18 *Lipca*.

Wiemy z urzędowych wiadomości, że d. 1. t. m. podpisany został w *Aranjuez* między Xiążęciem pokoju, Obywatelami *Perignon* Ministrem Francuzkim i *Vaiken-ger* Ministrem Rzplitey Batawów, akces tety ostataiey do traktatu aliansu i przyinżai zawartego między Francją i Hiszpanią. Francya i Hollandya mają teraz ratyfikować ten potroyny alians wymierzony szczegulniey przeciw przemocy Anglików na morzu.

Rzplta Batawów wyznaczyła Obywa: *LeStevenon*, *van Steenwyck* i *Teodora von Marselis*, ażeby z naszey strony na konferencyach w *Lille* przytomnemi byli. Wszyscy 3ch są bardzo biegli negocyatorowie.

Dowiedzieliśmy się, że Angielski Admirał *Duncan* 3 liniowymi okrętami z *Nore* przybyłemi wzmocniony został. Mimo tego Admirał *van Vinter* odebrał rozkaz wyjść z *Texel* z flotą pod żagle, i to by już nastąpiło gdyby się wiatr od dnia onegdajszego ku południu zachodowi nie obrocił. Stosownie do pierwszego pro-

iektu eskadra nasza miała d. 14 wypłynąć, i wszystko do tego w pogotowiu było. Składa się z 16 liniowych okrętów, Admirał *Winter* znajduje się na liniowym okręcie *Wolność* zwanym. Kontr Admirałowi *Renties* i *Stony* są także na flocie. Okręt *Cortenaer* o 74 armatach ma się do niego w drodze przyłączyć opuściwszy *Helvoetsbuis* za danym sobie znakiem. — Potwierdza się także, że w istocie 16,000 wojska Batawów na eskadrze znajduje się, wyprawą ich ma być popierana przez floty w *Breść* i *Dunkierce* będące. *G. Hoche* ma kommanderować wylądowaniem wojsk tych dwóch ostatnich, a na jego miejscu *Gen. Moreau* zarządzanie armią *Sambry* i *Mozy* obeymie.

Kapitan *Hollenderski Ruysch* wysłany z odpowiedzią od rządu naszego do Admirała *Duncan*, względem statku rybackiego, który Francuzi zabrali, był od Admirała tego w sposób bardzo przyjacielski przyjęty. Pił on za zdrowie Admirała *de Winter* i ofiarował kapitanowi *Ruysch* perspektywę dla widzenia tym dokładniejszego floty Angielskiej, lecz kapitan rzeczony niechciał jej przyjąć i już do *Texel* powrócił. — Wszyscy żołnierze i matkowicze do wyprawy należący spokojnie, i z zimną krwią rozkazu do ataku oczekują.

Rozumiemy, że flotta dziś po południu wyszła pod żagle, Angielska składa się z 15 liniowych okrętów i kilku fregat iako onegdaj dokładnie dowiedzieliśmy się. — Może, że wczoraj lub dziś znowu wzmocniona została, lecz i na naszych transportowych okrętach od 10 do 20 armat znajduje się.

Z *Geny* 6 Lipca.

Municipalność była tu instalowana d. i t. m. jest teraz bardzo czynna i jej staranności winniśmy utrzymanie porząd-

ku publicznego. — D. 14 będzie tu obchodzona uroczystość obywatelska do ktorej wspaniałe przygotowania robią. — Jedną osobą przekonaną o zamysły kontrarewolucyjne na 40 lat więzienia skazana została.

Z *Udine* 9 Lipca.

Margrabia *de S. Gallo* przybył tu wczoraj. *G. Clarke* dziś jest spodziewany *G. Buonaparte* jutro lub nappóźniej po jutrze. Hrabia *Meerfeld* będący w *Goertz* zaraz ma zjechać iak tylko tamten przybędzie. Kongres odprawiać się będzie w *Passeriano* miejscu o kilka mil ztąd odległym i tam umowy ostatecznego pokoju, między Rzpłtą Franczką i Cesarzem nastąpią.

Z *Mediolanu* 11 Lipca.

Uroczystość federacyi obchodzona była onegdaj z największą okazałością. Deputowani wszystkich departamentów Rzpłtey byli na niej przytomni tudzież deputowani z *Bononii*, *Ankony* i Ziemi Stałej Weneckiej.

Gen. Buonaparte w krotce ma pojechać do *Udine*, gdzie będzie także Margrabia *S. Gallo*, Hrabia *Meerfeld* i *Gen. Clarke* i tam się unowię ostatecznie względem pokoju między Francją i Cesarzem.

Z *Insprika* 12 Lipca.

Listy ostatnie z *Roveredo* donoszą, że *G. Laudon* z korpusem swoim stanął w *Riva* w Trydenckim, a niemając żywności pisał do *G. Buonaparte* z prozbą o przesłanie mu 30,000 worów zboża, którego ma podostatkiem we Włoszech. Wodz Francuzki zamiaść 30 przesłał mu 80,000 na statkach do mieszkańców *Breścii* należących, co nowym jest dowodem iak pomyślnie negocjacye są prowadzone i iakie jest dobre porozumienie się między obydwoma stronami.

Z Wenecyi 14 Lipca.

Wczoraj przybył tu kurjer z Mediolanu wysłany od Ob: Baraglia ministra Pełnomocnego narodu Wenetow. Depesze jego muszą być bardzo wielkiej wagi, bo wkrótce potym municypalność zgromadziwszy się odprawiła ciągłą sesyą od godziny 9 z wieczora aż do 4 z rana. Niewiemy jeszcze o co rzecz idzie, jednakże spodziewamy się pomyslnego skutku z Poselstwa Ob: Baraglia. Kilku dniami wprzody niżeli do Mediolanu przybył odebrał list od G. Buonaparte w wyrazach największej przyjaźni. Wodź ten pisał, że jest zupełnie przekonany, że on wcale nie należał do wydanego Manifestu pod jego imieniem, gdy był proveditorem generalnym w *Brescia*, a w którym zachęcano Wenetow ziemi stały do powstania przeciw Francuzom.

Wojska Cesarzkie zajęły naszą Dalmacyą. Z tym wszystkim nie wszystkie powiaty są tej odmianie przychylnie tak mieszkańcy *Serasto* nad kanałem *Cattarro* pisali tu prosząc o instrukcyą i kommissarzow. Municypalność zleciła Wydziałowi ocalenia publicznego, ażeby zdał raport względem tego jak sobie w takowey okoliczności postąpić wypada.

Z Strazburga 17 Lipca.

Na seymie stanow Szwajcarskich w interesie mieszkańców opactwa *S. Gall* postanowiono, że negocjacye reprezentantow 4 pośredniczych kantonow z Deputowanemi Opactwa trwać mają, aż do ugodzenia gruntownego stron obydwóch. Zdaie się że Xiążę Opat wiele z swoich pretensyi ustąpić będzie musiał.

Buonaparte dogadzając Szwajcarom jasniej się wytłomaczył względem żądania pozwolenia przechodu dla części woysk swoich przez Waltelin, chce posłać

tamtędy 25,000 woyska składającego się z 2 dywizyi GG. *Joubert* i *Baraguey d'Hilliers* a mającego w okolice *Lugdunum* marszerować. Korpus ten ma przechodzić przez kraj Medyolański Piemont, mały *S. Bernard*, *S. Maurice*, *Bex* i *Aigle*, a z tamąd do Departamentu *Montblanc* uda się. Zdaie się że Szwajcarowie z trudnością na to zezwolą obawiając się podobnych żądań w przyszłości tak z strony Francuzkiej iako i innych Mocarstw.

Na Seymie w *Frauenfeld* postanowiono także nie mieszać się w żaden sposob do interesu Waltelinow, przez wzgląd że kraj ten nigdy nie był uważany, za składający część stanow Szwajcarskich. — Wielu mniema, że i Gryzonowie przedsięwzięli zostawie Waltelinow własnemu ich losowi.

Z Bazylei 18 Lipca.

Deputowani naszego kantonu na Seym Szwajcarski w *Frauenfeld* już powrocili, co dowodzi, że ich zatrudnienia nie były tak trudne jak się obawiano. Nic jednak w tych rzeczach dokładnie donieść nie można, dopoki Deputowani raportu swego nie uczynią. To tylko wiemy względem powtorzonego żądania przez Gen: Buonaparte o pozwolenie przeyscia części armii Francuzkiej przez kraj Waltelinow, że wszystkie kantony są przeciwne i wszelkiego starania dla przeszkodzenia temu chcą dokładać. — Wiemy jednak, że w przeszłym wieku wojsko Austryackie przechodziło wolny przez Waltelin otrzymało.

Z Koblenz 10 Lipca.

Z kontrybucyi 12 milionow liwrow nałożoney nie dawno na kraj między *Mozą* i *Renem*, przypadło na Elektorstwo *Trewirskie* 1,100,000 liwrow, zaledwie jednak nasi deputowani z *Bonn* powrocili, gdy ta sunuma 100,000 pomnożona została.

Co przypisać należy staraniom miasta *Akwisgranu*, które dla zmniejszenia swojej części kontrybucyi, nam się przysłużyło.

Lasy będące na prawym brzegu *Renu* bardzo są od Francuzów niszczone, teraz znowu tymczasowa kommissya w *Bonn* wydała rozkaz wycięcia znaczney liczby drzewa tak na opał iako i budowę.

Z *Moguncyi* 15 Lipca.

Część dywizyi Gen. *Lefevre* przy *Neuwied* za *Ren* przeszła. Przy dywizyi G. *Lemoine* wojska wszystkie wielkiego ukontentowania dają dowody, że do wyprawy morskiej użyte być mają.

Z *Wetzlaru* 19 Lipca.

Park artylleryi Francuzkiej będący w *Homburg* przeprowadzony dziś został koło naszego miasta ku *Weilburg*. Jest jeszcze drugi park daleko znaczniejszy w *Ansefurth* o dwie mile od *Amoenburg*. Kwatery główna Gen. *Cherin* jest u nas jeszcze, i zdaje się, że czas nieiaki zabawi.

Z *Sztokolmu* 14 Lipca.

Jutro rano Król wyjeżdża do *Carlscrony* zapewne dla oglądania osobiście wielkich robot około floty rozpocząć się mających. Słychać, że morzem dalszą podróż potym przedsięweźmie, lecz takowe pogłoski potwierdzenia potrzebują. — Sprawowanie interessow rządu w niebytności Króla, nie ogłoszono jeszcze komu powierzone będzie, słychać że departament Państwa zostawione zostanie.

Z *Kopenhagi* 18. Lipca.

Wszyscy mieszkańcy miasta *Aalborg* w *Jütlandyi* nosili żałobę po Ministrze *Bernstorff* od czasu jego śmierci aż do pogrzebu.

Od *Wisły* 5. Lipca. (z *Gazety Hambur.*)

Potwierdza się, iż okoliczności Polkie zupełnie teraz między trzema dworami,

których one interessują, ułożone zostały. Prożno więc jest myśleć o reintegracyi Państwa tego. — Znajdujący się u dworów zagranicznych Ministrowie Cesarzko Rossyjscy odebrali od dworu szwedzkiego rozkaz podania tam gdzie są akredytowani obiasnień i notyfikacyi z 6ciu następujących Not składających się: 1) Deklaracya podpisana w *Petersburgu* d. 13. Stycznia 1795 od Rossyjsko Cesarzkiego Vice Kanclerza Hr. *Ostermann*, Hrabior *Besborodko* i *Marcoff* zawierająca w sobie umowę Najjaś: Cesarzowej *Katarzyny II.* z Cesarzem Rzymskim i Królem Pruskim względem podziału Polski. W nocie tej granice między krajami przyłączonemi do obojga Cesarstw są ustanowione pod gwarancją Króla Pruskiego, za co Król ten przyłączyć może pozostałą część Polski do Monarchii Pruskiej pod gwarancją dworów Cesarzkich. 2) Deklaracya podpisana w *Petersburgu* dnia 24 Paździ. 1795 od wspomnianych wyżej trzech osob składających Cesarzko Rossyjskie Collegium do interessow zagranicznych z jedney strony i Hrabiego *de Tauenzien* z drugiey to jest Pruskiej strony, zawierająca w sobie określenie granic części zaboru Pruskiego i gwarancją wzajemnych akwizycyi. W 7mym tej deklaracyi artykule znajduje się: „Gdyby przez niechęć z terażniejszego podziału traktatu i skutkow jego, jedna z trzech stron umawiających się, od jakiegokolwiek Mocarstwa była atakowana, natenczas pozostałe dwie strony całą swą potęgą wspierać ją będą, aż póki atak zupełnie nie ustanie. „ 3) Nota podpisana w *Petersburgu* d. 26 Stycznia 1797 od Hrabior *Ostermann* i *Besborodko* i Xcya *Kourakin* z jedney a Hrab. *Tauenzien* z drugiey strony wyszczególniająca przedsięwzięte środki od obojga Cesarzkich i

Królewno-Pruskiego dworów do zapła-
 nia długów bywszego Królestwa Polskie-
 go i Króla *Stanisława Augusta*. W 6tym
 artykule wyznacza się temu ostatniemu od
 trzech dworów pensyi roczney 200,000
 czerwonych złotych. Siodmy artykuł zape-
 wnia mu wolne i zupełne używanie dobr
 ruchomych i nieruchomych, które jako
 partykularny posiadał. 4) Akt abdykacyi
 Króla *Stanisława Augusta* datowany w
Grodnie d. 25 Listopada 1795 podpisany
 od Króla i gabinetowego jego sekretarza
Xcra z Kosielska Puzyny. 5) Deklaracya
 trzech dworów, w ktorey donoszą wszyt-
 kim Monarchom Europy o podziale byw-
 szego Królestwa Polskiego, i o nowych
 z powodu tego przyiętych tytułach, da-
 towana w *Petersburgu* 26 Stycznia 1797.
 6) Nota przydatkowa względem demarka-
 cyi Woiewództwa Krakowskiego, ktorego
 granice ustanowione zostały w zawartej za
 pośrednictwem Rossyjskim, między dwor-
 ami Berlińskim i Wiedeńskim umowie d.
 21 Października 1796.

Gazeta Hamburgska zawiera w sobie
 także pod datą z *Wiednia* 8. Lipca donie-

sienie następujące: „Dziś odebraliśmy od
 kommanderującego w Gallicyi wschodniej
 Generała Hrab: *de Hannoncourt* rapport u-
 rzędowny tej treści: „Emigranci Polscy
 zgromadzeni w Turczach, zachęcali mie-
 szkańców wschodniej Gallicyi do wolno-
 ści, ale ci odpowiedzieli im, że inney nie
 pragną wolności iak tey, ktorey teraz pod
 opieką *Franciszka II.* używają. D. 28
 Czerwca *Denisko* z mocnym korpusem Po-
 laków wpadł przez Bukowinę niedaleko
Dniestru do granic WschodnioGallicyjskich,
 lecz od stojących tam wojsk Cesarzkich
 składających się z 2ch szwadronów iazdy
 jedney dywizyi piechoty, walecznie od-
 party został. Powtórzył atak i utarczka
 stała się żywszą, zakończyła się iednak na
 zupełnym zwycięstwie Cesarzkich i uciecz-
 ce Emigrantów Polkich. Pierwszych zgi-
 nęło 16tu, ostatnich zaś 146. Inny kor-
 pus Polaków wkroczywszy w tymże sa-
 mym czasie do kordonu Rossyjskiego, ro-
 wnież odparty został. Poźniej dowie-
 dzieliśmy się, że *Denisko* przedsięwziął
 szukać drogi do Włoch dla złączenia się
 tam z Generałem *Dąbrowskim*.

Z Warszawy dnia 26. Lipca.

Szkoły publiczne Akademickie Warszawskie odprawiły Popis roczny. — Ucznio-
 wie, ciągle przez godzin 4ry Klasyami z różnego rodzaju nauk, a na końcu z języka
 Niemieckiego, przez swoich, iako też i JJ. XX. Szkół Pijarskich Nauczycieli iak nay-
 mocniej doświadczani, odpowiedzieli troskliwości publiczney w przytomności li-
 cznych gości tak Duchownego iako i Świeckiego Stana.

Publicandum.

Es sollen in termino den 14 August a. c. vormittags um 11 Uhr auf dem hiesigen Cammer
 Collegien Hause 7,000 Klafter kiefern Holz, die Klafter zu 3 Ellen hoch 3 Ellen brist und 1 an-
 derhalb Elle lang gerechnet, welches zum Gebrauch für die hiesige Casernen, Wachen und
 Lazarethe vom 1. October 1797 bis ult. September 1798. bestimmt ist, coram Deputato Krieges
 und Domainen Rath Jacobi öffentlich verdingen werden. Lieferungslustige Können sich daher
 in termino einfinden und der mindest fordernde bei gleich nachzuweisender Sicherheit von 5000.
 Rthl. den Zuschlag gewärtigen. Warschau in der Krieges und Domainen Cammer den 27 Julii
 1797.

Die 35. Ziehung der Königl. Preussisch-Dritten Zahlen Lotterie. Zum Besten der Invaliden, Witwen, Versorgungs-Schulen, und Armen-Anstalten, ist geschehen in Warschau in Gegenwart der Königl. General Lotterie Administrations Commissarien Montag den ziten Julii 1797. früh um 9. Uhr. — Herausgezogene Nummern sind:

19. 25. 77. 40. 60.

Die 36 Ziehung ist Donnerstag d. 10 August 1797. Früh um 9. Uhr. — Die Einätze werden bei allen in Warschau und Prag angestellten Lotterie Einnehmern bis Dienstag den 8. August morgens, in Haupt Einnahme Comptoir zu Warschau aber bis Abends vor der Ziehung angenommen.

Die 37. Ziehung bleibt auf den 21. August. In den Königl. Haupt Einnahme Comptoir zu Warschau sind auch Loose zur Königl. Berliner Claisen Lotterie zu haben.

35. Ciągnięcie Króla J. Pruskiego Trzeciej Loteryi Liczbowej. Na rzecz Inwalidów, Wdów, i Szkół, tudzież na wsparcie Szpitalów urządzone, działo się w Warszawie w przytomności Kommissarzów Generalney Administracyi Loteryi Krolewskiej w Poniedziałek d. 31 Lipca 1797. rano o godzinie 9. — Wyciągnięte Numera są:

19. 25. 77. 40. 60.

36. Ciągnięcie będzie we Czwartek d. 10 Sierpnia 1797. rano o godzinie otey. — Stawki u wszystkich Kolektorów, w Warszawie i na Pradze t lko do Wtorku d. 8. Sierpnia rano, a w Kantorze Generalnym w Warszawie aż do wieczora przed ciągnięciem przyjętemi będą.

Trzydzieste siodme Ciągnięcie będzie dnia 21. Sierpnia.

W Krolewskim Kantorze Generalnym w Warszawie; można też dostać Loose na Krolewską Berlińską Loteryą Klasową.

Obwieszczenie.

Ponieważ różni Obywatele tuteysy Podatku podymnego, który Naywyższym Patentem w Berlinie na dniu 12 Lutego 1797 zamiast wyznaczynego podatku Serwisowego na potrzynasta odstąpił przy racie ostatniemy podwyższony został, do tego czasu nie zapłacili; zacyim się ich niniejszym Obwieszczeniem przestrzega, ażeby go naydaley aż do 15 Sierpnia Roku terażnietszego w Kassie exakcyney w Zamku tuteyszym będącey, nie zawodnie wypłacili, i Kwitem się w Kancellaryi na Italus Starego Miasta legitimowali; ponieważ w przeciwnym przypadku wykonywana wojskową do zapłacenia namienionego Podatku przymuszeni będą. Dan w Warszawie d. 24 Lipca 1797. — Magistrat Miasta Jego Krolewskiej Mości Warszawy.

List Gólczy.

Ze Wsi Erben, czyli Sargin przy Ortelsburg w Prusach Wschodnich przed niejakim czasem 3 Dziewki sekretnie uciekły, to jest: — 1) Ludwika Byczek 21 lat mająca, okragley czerstwey twarzy. 2) Bogumiła Koniecka 20 lat mająca, małego wzrostu, bladey podługowatey twarzy i słabey konstytucyi. 3) Maria Koniecka 21. lat mająca twarzy podługowatey dziobatey. Gdyby zatem te Osoby gdzie spostrzeżono, uprasza się każdego: Aby przytrzymane i do tuteyszey Direkcyi Policyi odesłane zostały. Datt w Warszawie d. 26. Julii 1797. — J. K. Pruskiy Dyrektor v. Schimmelfennig.

Uchylając napotym niewygodę, która wynikała, gdy Pakiety, pieniądze i Passażyerowie 7 dni w drodze między Warszawą i Gdańskiem et vice versa bawić musieli, następujące urządzenie nastąpiło; iż wozowe Poczty odtychczas w Niedziele i Szrody w południe o godzinie 12 z Warszawy odchodząc, i 4go dnia w Gdańsku stawać będą. Publiczności handlem i korespondencyą bawiącey się donosi się o tym i uprasza się przy tym, aby listy, pakiety, pieniądze i t. d. odtychczas nie w Poniedziałki i Piątki, lecz we Wtorki po południu i we Szrody zrana, tudzież w Soboty po południu i w Niedziele zrana na Poczcie odsyłane były. W Warszawie d. 24 Lipca 1797. Krolewsko-Pruski Ober-Poehl-Amt.

DONIESIENIA.

U Adama Jankowskiego znajduje się do przedania Tytuł Turecki krajany w naylepszym gatunku cena pomiarkowana, mieszka w Kamienicy JP. Berna Nro 463.

Onegdaj zginął Koń skarogniady mający lat od 5 do 16. mierzala bez żadney odmiany, ktoby o nim wiedział niech raczy dać znać do domu pod Nrem 2990. na Szulcu.

Pewny Jegomość mający około lat 40 w urodzenia Niemiec, umięający doskonale swoy język, pisać i arytmetykę we wszystkich częściach, życzy sobie bydź umieszczoneym w jakimś uczonym domu do nauczania dzieci. Zyczący go sobie mieć, niech się zgłosi do Kamienicy JP. Białobrzeskiego pod Nrem 61. w Starym Mieście na drugim pięttrze.